

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 26CoE/38/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4201899929
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 04. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Pavol Pilek
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2015:4201899929.3

Uznesenie

Krajský súd v Nitre v exekučnej veci oprávneného: SERRAGHIS LOAN MANAGEMENT LTD, AFENTRIKA COURT, OFFICE 2, 6018, Larnaca, Cyprus zapísaná v Registri obchodných spoločností (Companies Register) pod. č. HE 257931, zast. Mgr. Martinom Jánskym, advokátom so sídlom Štúrova 13, Nitra, proti povinným: 1/ I. Q., nar. XX.XX.XXXX, bytom V. X/XX, Z., 2/ I. P., nar. XX.XX.XXXX, bytom I. XXX/XX, H., 3/ V. E., nar. XX.XX.XXXX, bytom X. XXX/XX, A., 4/ D.. J. L., nar. XX.XX.XXXX, bytom I. F. XXXX/X, A., povinní v rade 1. 3. a 4. v konaní zast. JUDr. Ľubicou Bičianovou, advokátkou so sídlom Záhradnícka 16, Komárno, o zaplatenie 4.233,82 eura (127.547,97 Sk) s príslušenstvom a trov exekúcie, o odvolaní oprávneného proti uzneseniu Okresného súdu Komárno č.k. 0Er/2897/2001-272 zo dňa 13. októbra 2014, jednohlasne, takto

rozhodol:

Odvolací súd uznesenie Okresného súdu Komárno č.k. 0Er/2897/2001-272 zo dňa 13. októbra 2014 potvrdzuje.

odôvodnenie:

Napadnutým uznesením súd prvého stupňa vyhlásil exekúciu za neprípustnú a exekúciu zastavil. O náhrade trov konania a o náhrade trov exekúcie rozhodol tak, že o nich rozhodne v osobitnom uznesení.

Svoje rozhodnutie súd prvého stupňa v časti výroku o vyhlásení exekúcie za neprípustnú a zastavení exekúcie odôvodnil ustanoveniami § 57 ods. 1 písm. g), § 235 ods. 2 zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (ďalej len „Exekučný poriadok“) a § 574 ods. 2 a § 39 Občianskeho zákonníka.

Súd prvého stupňa v odôvodnení napadnutého uznesenia uviedol, že oprávnený sa návrhom na vykonanie exekúcie zo dňa 12.12.2001 domáhal voči povinným vykonania exekúcie na zaplatenie 4.233,82 eura (127.547,97 Sk) s príslušenstvom. Tunajší súd vydal dňa 07.01.2002 poverenie na vykonanie exekúcie č. 5401 014798 pre súdneho exekútora JUDr. Štefana Galambosa (EX 602/2001). Náhradníkom súdneho exekútora sa dňa 27.03.2008 stala súdna exekútorka JUDr. Beata Boncseková. Exekučným titulom v tomto konaní je notárska zápisnica č. N 275/00, NZ 360/00 zo dňa 14.11.2000 spísaná na notárskom úrade v Komárne pred notárkou Máriou Nagyovou.

Preskúmaním tejto notárskej zápisnice súd prvého stupňa dospel k záveru, že táto nie je spôsobilým exekučným titulom, na základe ktorého by sa mohla vykonať exekúcia. V čase spísania notárskej zápisnice dlh ešte neexistoval, povinní nemohli realizovať svoje právo uznať dlh. Nedostatkom predloženej notárskej zápisnice, ktorá obsahuje vyhlásenie povinných o uznaní záväzku a tiež súhlas s jej vykonateľnosťou je, že vyhlásenie povinných o uznaní dlhu vzniklo súčasne s uzavretím zmluvy o poskytnutí spotrebného úveru, t.j. v čase, keď existoval len záväzok, dlh nie, a do budúca bolo možné len predpokladať, že dlh vznikne. V čase spísania notárskej zápisnice tak dlh neexistoval, vykonateľnosť notárskej zápisnice podľa procesných noriem nemohla nastať. Taktiež notárska zápisnica neobsahovala konečnú splatnosť záväzku. Výška dlhu a čas plnenia musia byť v notárskej zápisnici

presne uvedené, nestačí odvolať sa iba na zmluvu. V súvislosti s vyššie uvedeným súd prvého stupňa poukázal na uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 15CoE/147/2010 zo dňa 31.08.2010, podľa ktorého notárska zápisnica o uznaní dlhu a súhlase povinnej osoby s vykonateľnosťou notárskej zápisnice, ktorá bola spísaná v rovnaký deň ako bola uzavretá zmluva o úvere, nie je materiálne vykonateľným exekučným titulom z dôvodu, že v čase uznania dlhu a vyhlásenia povinnej osoby o súhlase s vykonateľnosťou notárskej zápisnice ešte žiadny dlh neexistoval a uznať možno len dlh, ktorý už vznikol a nie ktorý ešte vznikne v budúcnosti. Ďalším nedostatkom notárskej zápisnice je tiež to, že predmet plnenia, teda dlh povinných, nie je dostatočne určitý. Určitým peňažným záväzkom je len taký záväzok, v ktorom je uvedená presná suma alebo určiteľný presný spôsob jej výpočtu. Dôležitou skutočnosťou pre platné uznanie záväzku a pre právny záväzok podľa § 41 ods. 2 písm. c/ Exekučného poriadku je to, či v čase uznania záväzku je tento záväzok vyjadriteľný určite, spôsobom nevzbudzujúcim pochybnosti čo bolo predmetom uznania. Záväzok povinných osôb z notárskej zápisnice poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť, zaplatiť úroky, zaplatiť odplatu za poskytnutie úveru a splniť ďalšie záväzky podľa zmluvy o poskytnutí spotrebného úveru nie je vyjadrený konkrétnou sumou a nie je určený ani spôsob výpočtu sumy, ktorú povinní z notárskej zápisnice majú oprávnenému vrátiť. Zo spôsobu vymedzenia záväzku v notárskej zápisnici nie je možné vypočítať konkrétnu sumu záväzku, ktorý bol dňa 14.11.2000 uznaný. V prípade obsahových náležitostí notárskej zápisnice, ktorá je exekučným titulom, platí, že ak má byť vykonateľná, náležitosti musia byť určené presným a nepochybným spôsobom, teda musí notárska zápisnica obsahovať presnú individualizáciu oprávneného a povinného, presné vymedzenie práv a povinností na plnenie, presný rozsah a obsah plnenia.

Mal za to, že vzhľadom na vyššie uvedené preto uznanie dlhu zo zmluvy o úvere v ten istý deň, keď bola zmluva o úvere uzavretá, nie je platným právnym úkonom súladným s § 558 Občianskeho zákonníka alebo § 323 ods. 1 Obchodného zákonníka (medzi uznaním dlhu podľa § 558 Občianskeho zákonníka a uznaním záväzku podľa § 323 ods. 1 Obchodného zákonníka niet podstatného rozdielu) z dôvodu, že sa uznáva dlh, ktorý môže vzniknúť iba v budúcnosti, ktorého výška v čase uznania nebola známa a ktorý v čase uznania nebol určitý.

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti vychádzajúc z citovaných ustanovení, ak neexistuje notárska zápisnica, ktorá je spôsobilá byť exekučným titulom buď z hľadiska formálneho alebo z hľadiska materiálneho, exekúcia je neprípustná, súd prvého stupňa preto exekučné konanie zastavil. O trovách exekúcie a trovách konania rozhodne súd prvého stupňa osobitným uznesením po predložení ich vyčíslenia.

Proti tomuto uzneseniu podal oprávnený v zákonom stanovenej lehote odvolanie.

Namietal, že predmetná notárska zápisnica jednak neobsahuje uznanie žiadneho dlhu a tiež uznanie dlhu nie je zaradené medzi obsahové náležitosti notárskej zápisnice upravenej v § 41 ods. 2 Exekučného poriadku. V tejto rovine považoval rozhodnutie exekučného súdu za zmätočné a absolútne nepreskúmateľné. Mal za to, že preložená notárska zápisnica obsahuje všetky zákonom stanovené a predpísané obsahové náležitosti vymienené v ustanovení § 41 ods. 2 Exekučného poriadku. Podľa jeho názoru vykonateľnosť notárskej zápisnice podľa § 42 ods. 2 Exekučného poriadku na rozdiel od iných druhov exekučných titulov nezávisí od procesných predpisov upravujúcich postup orgánov, spravidla verejnej správy, pri ktorom sa vydávajú vykonateľné rozhodnutia, t.j. rozhodnutia, ktorými sa priznáva právo, ukladá povinnosť alebo postihuje majetok. Vykonateľnosť takejto notárskej zápisnice je daná uplynutím času na dobrovoľné splnenie povinnosti na plnenie obsiahnuté v tejto zápisnici. Tvrdenie súdu, že zápisnica neobsahuje konečnú splatnosť úveru nemá oporu vo vykonanom dokazovaní, nakoľko konečná splatnosť úveru vyplýva z tretieho odseku notárskej zápisnice, v ktorej sa výslovne uvádza, že doba splatnosti úveru je 36 mesiacov a posledná splátka je splatná 14.11.2003. Nemožno súhlasiť ani s tvrdením, že výška dlhu a čas plnenie nie sú v notárskej zápisnici presne uvedené. Pokiaľ exekučný súd v tejto súvislosti dodáva, že určitým peňažným záväzkom je len taký záväzok, v ktorom je uvedená presná suma alebo určiteľný presný spôsob jej výpočtu, poukázal na to, že v treťom odseku Notárskej zápisnice je záväzok dostatočne jasne a nad akúkoľvek pochybnosť určený tak, že tento spočíva v povinnosti zaplatiť oprávnenej osobe 36 mesačných splátok, každá vo výške 4.950,- Sk, s uvedením dátumu splatnosti prvej ako aj poslednej splátky. Notárska zápisnica je tak spôsobilá byť exekučným titulom tak z hľadiska formálneho ako aj z hľadiska materiálneho a teda daná exekúcia je prípustná a nie je daný dôvod na zastavenie predmetného exekučného konania. Navrhol napadnuté uznesenie zrušiť a

vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie, resp. aby odvolací súd zmenil uznesenie tak, že návrh povinných na zastavenie exekúcie zamietne.

Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 OSP), preskúmal napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa ako aj postup súdu, ktorý mu predchádzal v medziach podaného odvolania (§ 212 ods. 1 OSP) a zistil, že odvolanie oprávneného nie je dôvodné. Rozhodol tak bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 OSP.

Odvolací súd mal z obsahu spisu preukázané, že exekučné konanie sa začalo dňa 12.12.2001, kedy bol súdnemu exekútorovi doručený návrh oprávneného na vykonanie exekúcie. Súdny exekútor písomným podaním, ktoré bolo súdu prvého stupňa doručené dňa 20.12.2001 požiadal o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. Súd prvého stupňa dňa 07.01.2002 udelil súdnemu exekútorovi poverenie na vykonanie exekúcie na podklade vykonateľného rozhodnutia - notárskej zápisnice č.k. N 375/00, NZ 360/00 zo dňa 14.11.2000. Následne súd prvého stupňa vydal napadnuté uznesenie.

Podľa § 41 ods. 2 Exekučného poriadku v znení účinnom do 31.08.2005, podľa tohto zákona možno vykonať exekúciu aj na podklade iných vykonateľných rozhodnutí, schválených zmierov, platobných výmerov, výkazov nedoplatkov a dohôd, ktorých súdnu exekúciu pripúšťa zákon. Podľa tohto zákona možno vykonať exekúciu aj na podklade notárskych zápisníc, ktoré obsahujú právny záväzok a v ktorých je vyznačená oprávnená osoba a povinná osoba, právny dôvod, predmet a čas plnenia, ak povinná osoba v notárskej zápisnici s vykonateľnosťou súhlasila.

Podľa § 41 ods. 2 písm. c) Exekučného poriadku, podľa tohto zákona možno vykonať exekúciu aj na podklade notárskych zápisníc, ktoré obsahujú právny záväzok a v ktorých je vyznačená oprávnená osoba a povinná osoba, právny dôvod, predmet a čas plnenia, ak povinná osoba v notárskej zápisnici s vykonateľnosťou súhlasila.

Podľa § 219 ods. 1 OSP, odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

Podľa § 57 ods. 1 písm. g) Exekučného poriadku, exekúciu súd zastaví, ak exekúciu súd vyhlásil za neprípustnú, pretože je tu iný dôvod, pre ktorý exekúciu nemožno vykonať.

Podľa § 58 ods. 1 citovaného zákona, exekúciu zastaví súd na návrh alebo aj bez návrhu.

Podľa § 39 citovaného zákona, neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

Notárska zápisnica, ktorá nemá uvedené náležitosti, nie je spôsobilá byť podkladom pre nútený výkon rozhodnutia (exekúciu). Aj podľa názoru Ústavného súdu Slovenskej republiky je z ústavného hľadiska akceptovateľný právny záver vychádzajúci z toho, že ak neexistuje notárska zápisnica, ktorá je spôsobilá byť exekučným titulom buď z hľadiska formálneho alebo z hľadiska materiálneho, exekúcia je neprípustná, čo je dôvod na zastavenie exekučného konania (porovnaj I. ÚS 151/2011 a I. ÚS 155/2011).

Tak, ako exekučný súd nedisponuje právomocou rušiť či meniť rozhodnutie, ktoré je exekučným titulom a nemôže naprávať chyby alebo nedostatky exekučného titulu (porovnaj tiež R 47/2012), nemôže ani - z hľadiska hmotného práva - preskúmať právny vzťah účastníkov založený prejavmi vôle urobenými vo forme notárskej zápisnice, lebo by to bolo nad rámec preskúmavania formálnej a materiálnej vykonateľnosti exekučného titulu (viď IV. ÚS 20/06 a tiež I. ÚS 120/2012). Na druhej strane ale nemožno prehliadnuť, že súhlas povinnej osoby s vykonateľnosťou notárskej zápisnice (§ 41 ods. 2 písm. c/ Exekučného poriadku) je právny úkon, ktorý je vzhľadom na svoj cieľ a účel procesnej povahy (I. ÚS 5/2000). Ak oprávnený v návrhu na vykonanie exekúcie označí za exekučný titul notársku zápisnicu, neznamená to, že by exekučný súd nebol povinný skúmať, či na jej podklade možno vykonať exekúciu (porovnaj obdobne R 58/1997).

V prípade notárskej zápisnice formálna stránka jej vykonateľnosti spočíva v dodržaní formy notárskej zápisnice upravenej v § 47 zákona č. 323/1992 Zb. o notároch a notárskej činnosti (Notársky poriadok) v znení neskorších predpisov. Materiálna stránka je predpísaná v ustanovení § 41 ods. 2 Exekučným poriadkom, podľa ktorého nevyhnutnými náležitosťami notárskej zápisnice ako exekučného titulu je (o.

i.) súhlas povinnej osoby s vykonateľnosťou. Práve tento súhlas povinnej osoby s vykonateľnosťou notárskej zápisnice je najdôležitejšou náležitosťou notárskej zápisnice ako exekučného titulu - až tento prejav vôle povinnej osoby robí z notárskej zápisnice verejnú listinu, ktorá je spôsobilá na nútený výkon povinností uvedenej v jej obsahu. Uvedeným prejavom vôle povinnej osoby sa teda završuje vznik exekučného titulu. Inými slovami, výlučne v dôsledku tohto právneho úkonu povinnej osoby, ktorý je vzhľadom na svoj cieľ a účel procesnej povahy, sa z notárskej zápisnice stáva exekučný titul, ktorému zákon priznáva rovnaké právne účinky aké priznáva vykonateľnému rozhodnutiu súdu. Tento súhlas udeľuje buď ten, kto je osobne prítomný pri spísaní notárskej zápisnice, alebo ten, kto je ako zástupca oprávnený konať v mene zastúpeného (účastníka notárskej zápisnice, ktorý robí právny úkon, o ktorom sa spisuje notárska zápisnica).

Správne súd prvého stupňa poukázal na to, že v čase spísania notárskej zápisnice dlh ešte neexistoval, preto povinní nemohli realizovať svoje právo uznať dlh. Odvolací súd poukazuje na to, že právo ktoré môže vzniknúť v budúcnosti, je právom, ktoré v čase uzavretia dohody nie je ešte známe a nemožno s ním disponovať, nakoľko právna úprava nepripúšťa, aby sa niekto platne vzdal svojho práva, ktoré mu môže vzniknúť až v budúcnosti (§ 574 ods. 2, § 39 OZ). Uznať možno len dlh, ktorý vznikol a nie ktorý vznikne. Práve toto predstavuje rozhodujúcu skutočnosť, na ktorej je založené rozhodnutie prvostupňového súdu v prejednávanej veci.

V prejednávanej veci vyhlásenie povinných o uznaní dlhu v notárskej zápisnici vzniklo v čase, keď žiadny dlh neexistoval (notárska zápisnica bola spísaná v ten istý deň ako uzavretá zmluva o poskytnutí spotrebného úveru dňa 14.11.2000 t.j., kedy existoval len záväzok povinných vrátiť v určenej lehote poskytnutý úver) a do budúcnosti by bolo možné len predpokladať, že by dlh mohol vzniknúť, nebolo však určité v akej výške. Inak by povinným bolo odňaté právo namietat výšku uznaného dlhu v čase uznania, pretože dlh nie je dostatočne do budúcnosti určiteľný, nemožno predpokladať, či určité okolnosti nastanú.

Ak úkon - dohoda, ktorou sa niekto vzdáva práv, ktoré môžu vzniknúť až v budúcnosti - je absolútne neplatný právny úkon, potom povinní nemohli svojím konaním v notárskej zápisnici jednoducho uznať dlh čo dôvodu a výšky, ale ani súhlasiť s vykonateľnosťou notárskej zápisnice.

Odvolací súd v tejto súvislosti poznamenáva, že súd prvého stupňa bol povinný na zákonné prekážky výkonu exekúcie prihliadnuť tak, aby účastníkom konania svojím rozhodnutím neodňal možnosť konať pred súdom a aby bola exekúcia zastavená v momente, kedy jej pokračovaniu bránia zákonné dôvody. V exekučnom konaní má súd totiž postupovať z úradnej povinnosti v prípadoch, v ktorých Exekučný poriadok dáva právomoc rozhodnúť, ako je to aj v prípade rozhodnutia o zastavení konania. Vydanie poverenia na vykonanie exekúcie nezakladá procesnú prekážku, nakoľko exekučný súd je oprávnený a povinný skúmať zákonnosť exekučného titulu v ktoromkoľvek štádiu už začatého konania a nielen v súvislosti s vydaním poverenia na vykonanie exekúcie, pričom súd tak môže urobiť na návrh ale aj bez návrhu (ustálená judikatúra Ústavného súdu SR č.k. II. ÚS 404/2010-16 zo dňa 30.09.2010, č.k. IV. ÚS 151/2011-14 zo dňa 15.04.2011 a č.k. II. ÚS 499/2010-12 zo dňa 25.11.2010).

Skúmaním podmienok na zastavenie exekúcie súdy v exekučnom konaní nepreskúmajú vecnú správnosť exekučného titulu, ale len realizujú svoje oprávnenie vyplývajúce zo zákona, a to z ustanovenia § 57 a § 58 Exekučného poriadku, t. j. oprávnenie posúdiť, či tento exekučný titul nie je v rozpore so zákonom a v danom prípade aj s ustanovením § 574 ods. 2 Občianskeho zákonníka.

Súd prvého stupňa preto správne na podklade vyššie uvedených skutočností podľa § 57 ods. 1 písm. g) Exekučného poriadku vyhlásil exekúciu za neprípustnú a exekučné konanie zastavil, nakoľko notárska zápisnica nie je listinou o právnom úkone o uznaní dlhu povinného lebo nie je verejnou listinou a ani spôsobilým exekučným titulom podľa § 41 ods. 2 písm. c) Exekučného poriadku.

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti odvolací súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia, nakoľko súd prvého stupňa rozhodol vo výroku o zastavení exekúcie vecne správne.

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti odvolací súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.